

Dienstenboek MEE

MEE maakt meedoen mogelijk

A photograph of two men riding a tandem bicycle through a lush green forest. The man in the front is wearing a blue and white cycling jersey and a pink helmet. The man in the back is wearing a black t-shirt and a black helmet. They are both smiling and looking towards the camera. The background is filled with green foliage and trees.

▪ Inleiding	3
▪ Onze missie en uitgangspunten	7
▪ Onze dienstverlening	12
1. Entree	13
2. De Vraag	14
3. Opvoeding & Ontwikkeling	15
4. Leren & Werken	21
5. Samenleven & Wonen	27
6. Regelgeving & Geldzaken	34
7. Maatschappelijke taken	38
▪ Onze activiteiten	42

INHOUD

Inleiding

Dit is het dienstenboek van MEE.

Hierin beschrijven wij de diensten die MEE kan leveren. Zij zijn resultaatgericht beschreven. Wij bieden diensten die tegemoetkomen aan de vraag van:

- mensen met een beperking;
- hun netwerk, zoals ouders, verzorgers, gezinsleden, familieleden, vrienden, burens, vrijwilligers, lotgenoten en collega's;
- andere organisaties in hun omgeving.

Over de opbouw van het dienstenboek

De omschrijving in dit dienstenboek volgt onze manier van werken. We beginnen met onze missie en een aantal uitgangspunten die gelden voor onze dienstverlening. Daarna

beschrijven we onze diensten. Om deze te kunnen beschrijven hebben we eerst een analyse gemaakt van:

- de vragen van cliënten;
- de vragen van hun netwerk;
- de vragen van organisaties in hun omgeving;
- maatschappelijke vragen.

Die uitkomsten hebben we vertaald in resultaten die cliënten willen bereiken. Per resultaat hebben we een dienst geformuleerd. De eerste diensten zijn Contact en Ondersteuningsplan. De diensten die daarna komen, delen we in in vier levensgebieden:

- Opvoeding & Ontwikkeling
- Leren & Werken
- Samenleven & Wonen
- Regelgeving & Geldzaken

Met onze maatschappelijke taken dragen we bij aan de randvoorwaarden die nodig zijn om ervoor te zorgen dat mensen met een beperking gewoon kunnen meedoen.

Gelden er bijzondere voorwaarden voor de uitvoering van een dienst, dan noemen we die. Het dienstenboek eindigt met een overzicht van de activiteiten die we kunnen inzetten voor de uitvoering van onze diensten.

Over onze diensten

Met onze diensten kunnen mensen met een beperking naar vermogen voor zichzelf zorgen en meedoen in de samenleving. Als het nodig is, kunnen ze daarbij (professionele) ondersteuning en zorg krijgen. Daarmee dragen onze diensten bij aan hun welbevinden, de kwaliteit van hun bestaan en volwaardig burgerschap.

We maken een onderscheid tussen individuele ondersteuning en maatschappelijke taken. Beide hangen wel nauw met elkaar samen.

Via onze maatschappelijke taken verminderen we belemmeringen die de zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking in de weg staan. Dat doen we samen met cliëntenorganisaties, gemeenten, andere uitvoerende organisaties en bedrijfsleven. Zo werken we preventief en scheppen we de voorwaarden voor een effectieve en efficiënte individuele ondersteuning. We voeren deze maatschappelijke taken alleen uit als daarvoor onze specifieke deskundigheid nodig is over mensen met een beperking en de gevolgen van die beperkingen.

Er zijn veel factoren die bepalen of onze ondersteuning het resultaat heeft dat de cliënt wil bereiken. Die factoren zijn onder meer de cliënt

zelf, zijn netwerk, zijn omgeving en omstandigheden, onze inzet en de inzet van de vele partners waarmee we samenwerken.

Over onze manier van werken

In dit dienstenboek laten we zien welke inzet mensen met een beperking, hun netwerk en andere organisaties in hun omgeving van ons kunnen verwachten. In de omschrijving van de diensten staat wat mensen met een beperking willen bereiken en hoe wij samen met andere organisaties hen daarbij kunnen ondersteunen. Daarbij zijn de vragen van mensen met een beperking het uitgangspunt. We pakken die vragen in onderlinge samenhang, dus integraal, op. Welke activiteiten we voor een dienst inzetten, hangt af van de cliënt, zijn netwerk en de lokale en regionale situatie. Zo ontstaat ruimte voor flexibiliteit en dus voor maatwerk. Activiteiten zijn bijvoorbeeld informatie

en advies, het aanleren van vaardigheden en ondersteuning bij het realiseren van een passend aanbod. Een van de kerntaken is cliënten begeleiden naar zorg en ondersteunen bij het maken van afspraken met zorgaanbieders. Dat kan een belangrijk middel zijn om de resultaten te bereiken die de cliënten voor ogen hebben. Onze consulent bepaalt op basis van zijn professionaliteit welke methoden we het beste kunnen inzetten. De MEE-organisaties voorzien in het op peil houden van de deskundigheid van de consultants en maken daarbij gebruik van het kennismanagement en de deskundigheidsbevordering die MEE Nederland organiseert.

Over onze opdrachtgevers en cliënten

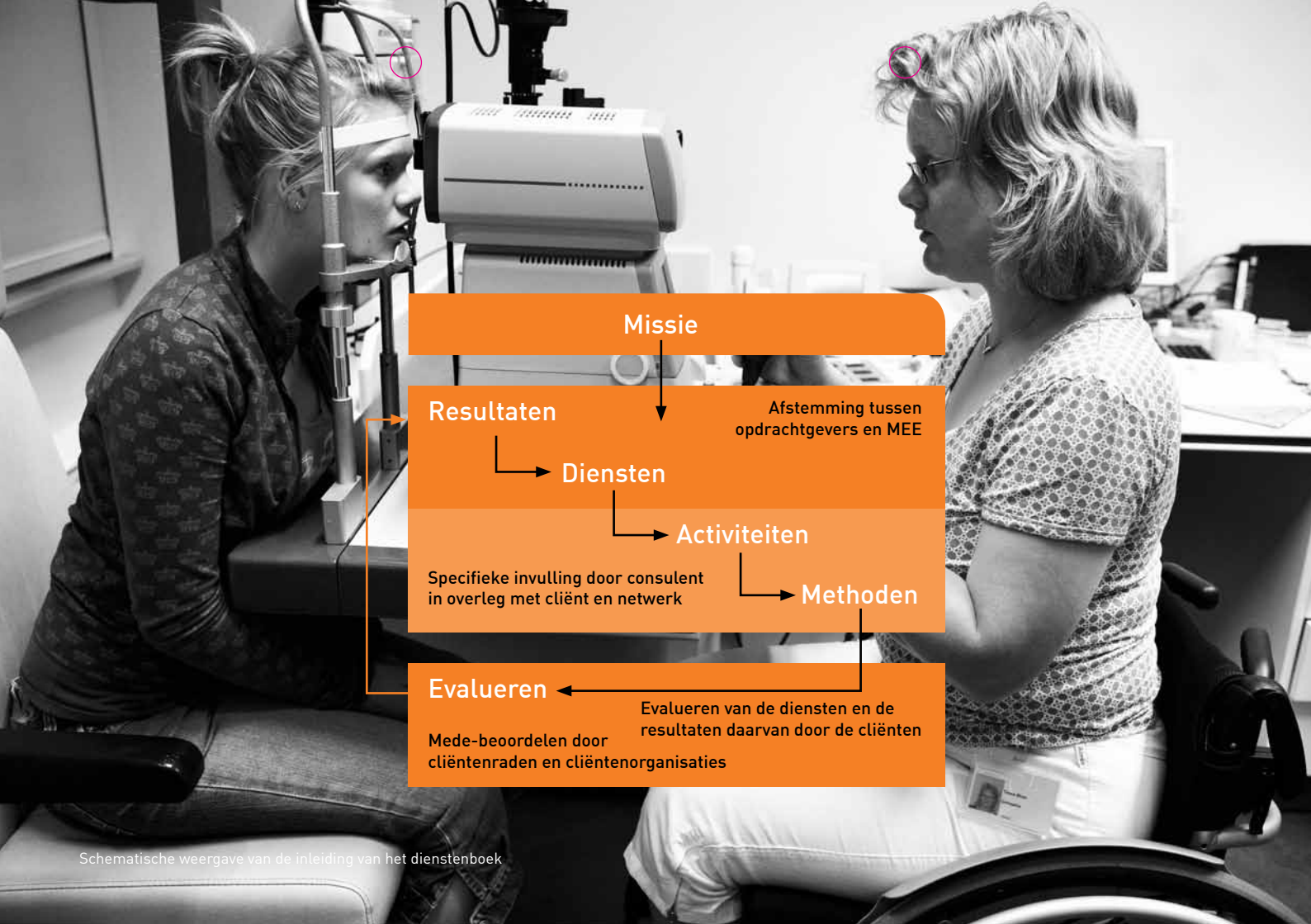
Met onze opdrachtgevers maken we afspraken over de resultaten die we willen bereiken en de diensten die we daarvoor aanbieden. Ook maken we afspraken over de kaders en randvoorwaarden waarbinnen we die resultaten moeten bereiken.

Onze diensten moeten passen binnen onze visie en missie en aansluiten bij de vraag van cliënten. Hoe we diensten aanbieden, hoe we de resultaten bereiken en welke activiteiten en methoden we daarvoor gebruiken, is de verantwoordelijkheid van de cliënt, zijn netwerk en onze professionals.

Over het ontstaan van het dienstenboek

We hebben dit dienstenboek gemaakt in overleg met medewerkers van MEE-organisaties, cliënten, cliëntenraden en cliëntenorganisaties. Ook hebben we overlegd met overheden en maatschappelijke organisaties. We kijken regelmatig in overleg met deze partners of het dienstenboek nog actueel is. Als het nodig is, passen we het aan. Hierbij gebruiken we ook de resultaten van de kwaliteitstoetsing die we samen met cliëntenorganisaties gaan uitvoeren. Passen we ons dienstenboek aan? Dan volgen we de gebruikelijke wettelijke procedures voor medezeggenschap.

Schematische weergave van de inleiding van het dienstenboek

Onze missie en uitgangspunten

Onze missie samengevat

MEE ondersteunt mensen met een beperking en hun netwerk op alle levensgebieden en in alle levensfasen. Daardoor kunnen zij naar vermogen meedoen in de samenleving. Wij zijn onafhankelijk en staan naast de cliënt. Wij helpen zijn eigen kracht te versterken en de mogelijkheden van zijn netwerk te benutten.

Dit vergroot zijn zelfredzaamheid en kwaliteit van bestaan. Onze kennis en ervaring zetten wij in om de samenleving beter in te richten voor mensen met een beperking. Zo maakt MEE meedoen ook echt mogelijk.

Om onze missie te realiseren hanteren we deze uitgangspunten:

Dit zijn de mensen voor wie we het doen

- We ondersteunen mensen met een beperking die door hun beperking vragen hebben of problemen ondervinden met hun zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie. De beperking kan verstandelijk, lichamelijk, zintuiglijk of psychisch zijn. De beperking kan aangeboren zijn, het gevolg zijn van een chronische ziekte, ongeval of een andere oorzaak hebben. We ondersteunen ook het netwerk van deze mensen.
- We ondersteunen op alle levensgebieden en in alle levensfasen. Dat doen we vraaggericht, integraal, laagdrempelig, onafhankelijk, professioneel en deskundig.

Laagdrempelig betekent zonder kosten voor de cliënt en zonder indicatie. Onafhankelijk betekent dat we naast de cliënt staan en niet afhankelijk zijn van zorgaanbieders en zorgverzekeraars. Als dat nodig is, ondersteunen we hem ook bij het aanvragen van indicaties, voorzieningen, ondersteuning en zorg. En bij klachten en bezwaar- en beroepsprocedures.

- We zijn de samenwerkingspartner voor alle organisaties die mensen met een beperking van dienst willen zijn. We adviseren overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven over hoe zij hun dienstverlening beter toegankelijk kunnen maken voor mensen met een beperking. Daarbij werken we samen met cliëntenorganisaties.

Dit zijn de doelen die we willen bereiken

- We versterken de eigen kracht van mensen met een beperking en hun netwerk. Zo helpen we hen om naar vermogen zelf de regie te voeren, zelfredzaam te zijn en zelfstandig mee te doen in de maatschappij. Als zij hierbij professionele ondersteuning nodig hebben, wijzen we hen de weg naar algemene of speciale voorzieningen voor ondersteuning, zorg, onderwijs, arbeid enzovoort. We bieden zelf ook kortdurende ondersteuning. Dit doen we als onze specifieke deskundigheid van de aard van de beperking nodig is om aan de vraag te voldoen.
- Ons werk heeft een preventieve functie. Door ondersteuning van de eigen kracht en het netwerk kunnen we een (onnodig) beroep op andere (vaak zwaardere of duurdere)

ondersteuning en zorg voorkomen, uitstellen of verminderen.

- We streven naar een inclusieve samenleving: een samenleving waarin iedereen kan meedoen. Ons werk past daarmee binnen het VN-Verdrag over de rechten van mensen met een handicap (2007). Dit is een internationaal erkend sociaal-politiek kader voor participatie en inclusie van mensen met beperkingen.

Dit is onze manier van werken

- We helpen mensen met een beperking bij het organiseren van hun leven en het maken van keuzen. Bijvoorbeeld de keuze uit verschillende ondersteuningsmogelijkheden. Zodat zij zo zelfstandig en onafhankelijk mogelijk kunnen functioneren. Zo ondersteunen we bij het verkrijgen van regie over hun leven en hun

gevoel van eigenwaarde, welzijn en welbevinden.

- Daarvoor richten we ons in de eerste plaats op de eigen mogelijkheden van mensen met een beperking. Als dat nodig en mogelijk is, helpen we ook om hun netwerk te versterken. Zodat dit netwerk hen zo goed mogelijk kan ondersteunen.
- Met hen en hun netwerk stellen we een ondersteuningsplan op. Op basis daarvan kunnen mensen met een beperking zelf verder, met of zonder ondersteuning van hun netwerk of ons, algemene ondersteuning of geïndiceerde zorg.
- Onze diensten zijn toegankelijk voor mensen met een allochtone achtergrond. We zorgen dat onze diensten aansluiten bij hun vraag en situatie.

- We zijn een netwerkorganisatie. Dat betekent dat de resultaten ook afhankelijk zijn van de inspanningen van onze samenwerkingspartners. Die kunnen ons aanspreken op onze verantwoordelijkheid en manier van werken. Andersom spreken wij hen ook aan op hun verantwoordelijkheid, als dat in het belang van cliënten nodig is.
- We doen waar we goed in zijn: oplossingen zoeken voor complexe problemen van zelfredzaamheid en participatie door een beperking. Dat betekent ook dat we geen taken uitvoeren waarvoor andere organisaties verantwoordelijk zijn.
- Mensen met een beperking bepalen zelf welke ondersteuning van ons ze nodig vinden en willen krijgen. Als zij dat naar onze professionele mening door hun beperking niet

goed kunnen, betrekken we hun netwerk bij die afweging.

- Enige tijd na afsluiting van de dienstverlening gaan we na of het resultaat volgens de cliënt is bereikt. We gaan dan ook na of een vervolgaanbod of traject waarnaar is verwezen, aansluit bij de vraag en behoefte van de cliënt en zijn netwerk.

Dit is onze deskundigheid

- Wij zijn dé deskundige op het gebied van de persoonlijke en maatschappelijke gevolgen van beperkingen en levensvragen die daaruit voortkomen. Dat zijn we voor mensen met een beperking zelf, hun netwerk en organisaties in hun omgeving.
- We hebben kennis van de ondersteuningsmogelijkheden en de manier waarop we die zo goed mogelijk kunnen gebruiken.

- We kennen de relevante wet- en regelgeving, kunnen die uitleggen en toelichten en weten hoe we die moeten toepassen.

Dit zijn onze partners

- We werken samen met cliënten-organisaties die de collectieve belangen behartigen. Zo zorgen we ervoor dat ons aanbod goed aansluit bij de vraag. Met die organisaties bespreken we signalen over knelpunten, zodat zij hierop actie kunnen ondernemen. En we maken zo goed mogelijk gebruik van elkaars deskundigheden en informatie-, advies en ondersteuningsactiviteiten.
- We werken samen met Rijk, gemeenten, uitvoerende organisaties en bedrijfsleven om de ondersteuning aan mensen met een beperking te optimaliseren. En om bij te dragen aan een inclusieve samenleving. De

regionale en lokale situatie bepaalt hoe we met elkaar samenwerken.

Dit is MEE in Nederland

- De MEE-organisaties bieden een uniform, transparant en resultaatgericht aanbod van diensten in het hele land. De individuele situatie van de mensen met een beperking, de situatie van hun netwerk en de regionale en lokale situatie bepalen mede hoe we dat aanbod verder invullen.
- Voor onze dienstverlening, die we in dit dienstenboek omschrijven, houden we ons aan de landelijk overeengekomen MEE-Code. Die code stelt kwaliteitseisen aan de leden van MEE Nederland en waarborgt dat de leden zich maatschappelijk verantwoorden.

MEE

1 Entree

2 De Vraag

3 Opvoeding & Ontwikkeling

4 Leren & Werken

5 Samenleven & Wonen

6 Regelgeving & Geldzaken

7 Maatschappelijke taken

NETSNIJD DIENSTEN

1. Entree

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk
- verwijzers
- organisaties in hun omgeving

We helpen vanaf de eerste stap

Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alle vragen die mensen in hun dagelijks leven tegenkomen door hun beperking. ▪ Alle vragen van mensen uit het netwerk van mensen met een beperking die in relatie staan tot de beperking. ▪ Alle vragen van organisaties in de omgeving van mensen met een beperking die in relatie staan tot de beperking. 	<p>Mensen met een beperking, hun netwerk, verwijzers en/of organisaties in hun omgeving hebben antwoord gekregen op hun vraag en kunnen verder. Of ze weten hoe zij verder geholpen kunnen worden.</p>	<p>1.0 Contact</p> <p>Samen met mensen met een beperking, hun netwerk, verwijzers en/of andere meldende organisaties verkennen we de vraag. We beantwoorden de vraag direct, verwijzen de vrager door naar een andere organisatie of beginnen met onze dienstverlening.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inzicht in de sociale kaart. ▪ Onze aanpak is outreachend als dat nodig is. Dat wil zeggen dat we mensen met een beperking die zelf nog geen vraag hebben actief benaderen. Dit doen we als het netwerk, verwijzers en/of organisaties uit de omgeving van die mensen ons daarom vragen. Onze consulent sluit zoveel mogelijk aan bij de wensen en behoeften van de mensen met een beperking. We richten onze ondersteuning erop dat zij zo snel mogelijk weer de regie over hun eigen leven kunnen nemen. Kijk hiervoor ook naar de visie op outreachend werken van MEE Nederland. ▪ Bij doorverwijzing naar andere organisaties is er altijd sprake van een 'warme overdracht'. Dat betekent dat we naam en contactgegevens doorgeven. Als de vrager dat wil, informeren we na enige tijd of hij goed is geholpen. ▪ Het eerste contact is met een consulent.

2. De Vraag

Voor wie:

- onze cliënten
- hun netwerk

We helpen de cliënt een duidelijk beeld te krijgen van wat hij wil bereiken en welke ondersteuning hij daarbij nodig heeft

Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wat is er met mijn kind aan de hand? ▪ Wat zijn de gevolgen van mijn beperking voor mij en mijn omgeving? ▪ Wat kan en wil ik met mijn leven? ▪ Welke ondersteuning heb ik nodig en wie kan daarin voorzien? ▪ Wat staat mij te wachten nu mijn partner door een ongeluk niet-aangeboren hersenletsel heeft? 	<p>We onderzoeken de vraag en de situatie professioneel. Het resultaat daarvan is een duidelijk ondersteuningsplan dat beschrijft hoe de cliënt de gewenste resultaten kan bereiken. En met welke ondersteuning.</p>	<p>2.0 Ondersteuningsplan</p> <p>We ondersteunen de cliënt en zijn netwerk bij het opstellen van een duidelijk ondersteuningsplan. Daarin staan:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ de situatie ▪ de gewenste resultaten ▪ de eigen inzet van de cliënt en zijn netwerk ▪ de ondersteuning die hij van ons mag verwachten ▪ de ondersteuning en zorg die hij van andere organisaties mag verwachten ▪ de manier waarop dat gerealiseerd wordt ▪ de tijdsplanning. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inzicht in de sociale kaart. ▪ We brengen de behoefte aan ondersteuning op een methodische manier in kaart. De ondersteuning is zoveel mogelijk gericht op het bevorderen van de eigen regie en het versterken van het netwerk. ▪ Diagnostisch onderzoek kan een onderdeel zijn van de vraagverduidelijking, als dat nodig is. ▪ Als het om jonge kinderen gaat, stemmen we onze ondersteuning af met Integrale Vroeghulp (IVH).

3. Opvoeding & Ontwikkeling

- Voor wie:
- onze cliënten
 - hun netwerk

We helpen mee aan opvoeding, ontwikkeling en zelfstandigheid

3	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
	<ul style="list-style-type: none">▪ Hoe kan ik mijn vaardigheden vergroten zodat ik mijzelf beter kan redden?▪ Hoe kan ik met mijn beperking zo goed mogelijk leren deelnemen aan de maatschappij?	<p>Jeugdigen beschikken over de vaardigheden waarmee zij zo goed mogelijk kunnen participeren in de maatschappij.</p>	<p>3.1 Versterken vaardigheden</p> <p>We helpen jeugdigen met het accepteren en omgaan met hun beperking. We ondersteunen hen bij het leren en versterken van vaardigheden die zij nodig hebben om zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ We werken samen met gemeenten (centra voor jeugd en gezin), jeugdgezondheidszorg, buitenschoolse opvang, scholen, welzijnswerk, zorgaanbieders en anderen.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ Belangrijk uitgangspunt zijn de transitiemomenten in het leven van jeugdigen die vaak vragen om nieuwe vaardigheden. Transitiemomenten zijn bijvoorbeeld verhuizing, gezinsuitbreiding, scheiding, overlijden, overgang naar een andere school of werk en puberteit.

3. Opvoeding & Ontwikkeling

Voor wie:

- onze cliënten
- hun netwerk

We helpen mee aan opvoeding, ontwikkeling en zelfstandigheid

3	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
	<ul style="list-style-type: none">▪ Hoe ga ik om met de beperking van mijn kind of broer/zus?▪ Hoe ga ik om met de reacties van mijn omgeving op mijn kind of broer/zus met een beperking?	Ouders, verzorgers, gezinsleden en de andere leden van het netwerk kunnen omgaan met de beperking en met reacties uit de omgeving.	3.2 Gezinsondersteuning We ondersteunen ouders, verzorgers, gezinsleden en het netwerk bij het accepteren en omgaan met de beperking en de reacties daarop uit de omgeving.	<ul style="list-style-type: none">▪ We werken samen met gemeenten (centra voor jeugd en gezin), jeugdgezondheidszorg, buitenschoolse opvang, scholen, welzijnswerk, zorgaanbieders en anderen.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ Belangrijk uitgangspunt zijn de transitie momenten in het leven van jeugdigen die vaak leiden tot nieuwe vragen.

3. Opvoeding & Ontwikkeling

- Voor wie:
- onze cliënten
 - hun netwerk

We helpen mee aan opvoeding, ontwikkeling en zelfstandigheid

	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
3	<ul style="list-style-type: none">▪ Hoe kan ik mijn kind goed opvoeden?▪ Hoe kan ik de ontwikkelingsmogelijkheden van mijn kind zo goed mogelijk stimuleren?▪ Hoe ga ik om met mijn kind in de puberteit?	De opvoeding is afgestemd op de mogelijkheden van de jeugdige en bevordert zijn ontwikkeling.	3.3 Opvoedingsondersteuning en ontwikkelingsstimulering We ondersteunen ouders, verzorgers en het netwerk bij de ontwikkeling van opvoedingsvaardigheden. Is langdurige ondersteuning of zorg nodig? Dan helpen we hen bij het maken van een keuze voor de meest geschikte ondersteuning of zorg. Als dat nodig is, helpen we ook bij het aanvragen van een indicatie en het realiseren van een passend aanbod.	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We werken samen met gemeenten (centra voor jeugd en gezin), jeugdgezondheidszorg, buitenschoolse opvang, scholen, welzijnswerk, zorgaanbieders en anderen.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ Belangrijk uitgangspunt zijn de transitiemomenten in het leven van jeugdigen die vaak leiden tot nieuwe vragen.

3. Opvoeding & Ontwikkeling

- Voor wie:
- onze cliënten
 - hun netwerk

We helpen mee aan opvoeding, ontwikkeling en zelfstandigheid

3	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
	<ul style="list-style-type: none">▪ Wie kan ons helpen bij de opvoeding van ons kind?▪ Hoe krijgen wij meer tijd voor onszelf en de andere kinderen?	Het gezin beschikt over een ondersteunend netwerk van familie, vrienden, buren, vrijwilligers en anderen.	<p>3.4 Netwerk opbouwen en behouden</p> <p>Het gezin bouwt met onze hulp aan een betrouwbaar ondersteunend netwerk.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ We werken samen met gemeenten (centra voor jeugd en gezin), jeugdgezondheidszorg, buitenschoolse opvang, scholen, welzijnswerk en anderen.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ Belangrijk uitgangspunt zijn de transitiemomenten in het leven van jeugdigen die vaak leiden tot nieuwe vragen.

3. Opvoeding & Ontwikkeling

- Voor wie:
- onze cliënten
 - hun netwerk

We helpen mee aan opvoeding, ontwikkeling en zelfstandigheid

3	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wij kunnen het niet meer bolwerken. Wat nu? ▪ Wij hebben binnen 24 uur hulp nodig bij de gedragsproblemen van ons kind. ▪ Welke dagopvang is geschikt voor ons kind? 	<p>Het gezin beschikt over (aanvullende) professionele ondersteuning of zorg.</p>	<p>3.5 Ondersteuning bij keuze en realiseren zorg en voorkomen en oplossen van crises</p> <p>Samen met het gezin en het netwerk onderzoeken we de mogelijkheden voor (aanvullende) professionele zorg. We ondersteunen bij het realiseren hiervan. Is de veiligheid van de jeugdige in het geding, dan melden we onze zorgen bij het AMK. Of we melden die bij de Raad voor de Kinderbescherming. We informeren dan eerst de ouders of verzorgers daarover. Is er een crisis? Dan ondersteunen we bij het zoeken naar een snelle oplossing.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inzicht in de sociale kaart. ▪ We werken samen met gemeenten (centra voor jeugd en gezin), jeugdgezondheidszorg, buitenschoolse opvang, scholen, welzijnswerk, zorgaanbieders en anderen. ▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.

3. Opvoeding & Ontwikkeling

- Voor wie:
- onze cliënten
 - hun netwerk

We helpen mee aan opvoeding, ontwikkeling en zelfstandigheid

3	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
	<ul style="list-style-type: none">▪ Wat is er met mijn kind aan de hand?▪ Hoe vind ik de weg door het woud aan regels en instanties?▪ Hoe zorg ik ervoor dat een kind snel de juiste ondersteuning krijgt?	<p>De ontwikkelingskansen van de jeugdige zijn groter geworden door vroegsignalering en vroeghulp.</p>	<p>3.6 Vroegsignalering en vroeghulp</p> <p>We dragen bij aan de vroegsignalering van jeugdigen met een beperking en aan de totstandkoming van een integraal ondersteunings- en zorgaanbod voor jeugdige en gezin.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We dragen samen met andere partners bij aan het integrale ondersteuningsaanbod in het kader van de netwerken integrale vroeghulp, de netwerken autisme enzovoort.

4. Leren & Werken

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen om passend onderwijs of een passende werkplek te vinden en te houden

	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
4	<ul style="list-style-type: none">▪ Wat is de beste school voor mijn kind?▪ Wat is er nodig om een kind met een beperking op te vangen op onze reguliere school of kinderopvang?	De cliënt of zijn netwerk hebben een keuze gemaakt voor voorschoolse opvang, een school of buitenschoolse opvang.	4.1 Ondersteuning bij keuze opvang/onderwijs Samen met de cliënt en zijn netwerk brengen we de ambities en mogelijkheden in kaart. We ondersteunen hen bij het maken van een keuze voor opvang of school.	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ Afstemming met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.

4. Leren & Werken

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen om passend onderwijs of een passende werkplek te vinden en te houden

	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
4	<ul style="list-style-type: none">▪ Hoe krijg ik mijn kind op de school van mijn keuze met de begeleiding die nodig is bij het leerproces?▪ Welke vervolgopleiding is geschikt voor mij?▪ Hoe kunnen wij een kind met een beperking opvangen op onze school?▪ Hoe kan ik ouders met een beperking betrekken bij het onderwijs aan hun kind op mijn school?	<p>De cliënt vindt een plek op de school of opvang van zijn keuze. Als het nodig is, krijgt hij daarbij ondersteuning of zorg.</p>	<p>4.2 Ondersteuning bij realiseren opvang/onderwijs</p> <p>We ondersteunen de cliënt en zijn netwerk bij het realiseren van de plaatsing op de school of opvang van hun keuze. We regelen de ondersteuning of zorg die nodig is. We ondersteunen de opvang of school met informatie over de beperking en het omgaan daarmee.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ We werken samen met intern begeleiders, onderwijsdeskundigen en andere betrokkenen.

4. Leren & Werken

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen om passend onderwijs of een passende werkplek te vinden en te houden

	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
4	<ul style="list-style-type: none">▪ Het gaat niet goed op school. Hoe komt dat en wat kunnen we doen?▪ Wat kunnen wij doen om de overgang van school naar werk te vergemakkelijken?▪ Ik heb de school voortijdig verlaten en geen diploma. Wat nu?▪ Hoe moet ik omgaan met een jeugdige met een beperking zodat hij bij mij in de klas kan blijven?	<p>De cliënt kan op de opvang of school blijven of heeft een plek op een andere opvang of school gevonden.</p>	<p>4.3 Ondersteuning bij behoud opvang/onderwijs</p> <p>Samen met de cliënt, het netwerk en de opvang of school onderzoeken we de problemen en mogelijke oplossingen, zodat cliënt en zijn netwerk een keuze kunnen maken. Als dat nodig is, ondersteunen we hen bij de realisering van die keuze. We ondersteunen de opvang of school met kennis over de beperking en het omgaan daarmee.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ We werken hierbij samen met intern begeleiders, onderwijsconsulenten en andere betrokkenen.

4. Leren & Werken

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen om passend onderwijs of een passende werkplek te vinden en te houden

	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
4	<ul style="list-style-type: none">▪ Wat voor werk kan ik doen?▪ Kan mijn kind een betaalde baan aan of is een beschermde werkplek of dagbesteding het hoogst haalbare?▪ Welke baan/werkplek past bij mijn ambities en mogelijkheden?	<p>De cliënt heeft een beeld van zijn ambities en mogelijkheden op het terrein van arbeid. Hij kan de keuze voor een werkplek maken.</p>	<p>4.4 Ondersteuning bij keuze werkplek</p> <p>Samen met de cliënt en zijn netwerk brengen we de ambities en mogelijkheden in kaart. We ondersteunen hen bij het maken van een keuze voor een werkplek. Als dat nodig is, ondersteunen we ook bij de overgang van school naar werkplek.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ We werken hierbij samen met gemeenten (sociale dienst), UWV, re-integratiebedrijven, sociale werkvoorziening, scholen en anderen.

4. Leren & Werken

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen om passend onderwijs of een passende werkplek te vinden en te houden

	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
4	<ul style="list-style-type: none">▪ Hoe vind ik een baan?▪ Hoe vind ik passende dagbesteding?▪ Hoe help ik een werkgever over zijn twijfels heen?▪ Welke risico's loop ik als werkgever als ik iemand met een beperking in dienst neem?	De cliënt heeft een werkplek gevonden.	4.5 Ondersteuning bij vinden werkplek We ondersteunen de cliënt bij het vinden van een werkplek. Als dat nodig is, helpen we hem ook bij het regelen van de ondersteuning en zorg die hij nodig heeft. We ondersteunen de werkomgeving met kennis over de beperking en het omgaan daarmee.	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ We werken hierbij samen met UWV, re-integratiebedrijven, gemeenten (sociale dienst), sociale werkvoorziening, aanbieders van dagbesteding en werkgevers.

4. Leren & Werken

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen om passend onderwijs of een passende werkplek te vinden en te houden

	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
4	<ul style="list-style-type: none">▪ Hoe kan ik mijn werk behouden?▪ Hoe kan ik ervoor zorgen dat mijn werknemers een collega met een beperking accepteren?▪ Welke aanpassingen zijn nodig voor iemand met een beperking en hoe regel ik die?▪ Hoe vind ik werk dat beter bij mij past?	De cliënt is in staat om een werkplek te behouden.	4.6 Ondersteuning bij behouden werkplek We ondersteunen de cliënt bij het oplossen van belemmeringen op de werkplek. We ondersteunen de werkomgeving met informatie over de beperking en het omgaan daarmee.	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ We werken hierbij samen met gemeenten (sociale dienst), UWV, re-integratiebedrijven, sociale werkvoorziening, aanbieders van dagbesteding en werkgevers.

5. Samenleven & Wonen

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen bij wonen en vrijetijdsbesteding

Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
<ul style="list-style-type: none">▪ Wie kan mij helpen zodat ik zelfstandig kan wonen?	De cliënt beschikt over een ondersteunend netwerk van familie, vrienden, buren, vrijwilligers enzovoort.	5.1 Netwerk opbouwen en onderhouden De cliënt bouwt met onze hulp aan een betrouwbaar ondersteunend netwerk.	<ul style="list-style-type: none">▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ We werken hierbij samen met gemeenten, welzijnswerk, woningcorporaties, zorgaanbieders en anderen.

5. Samenleven & Wonen

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen bij wonen en vrijetijdsbesteding

	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Welke sociale activiteiten worden er in mijn leefomgeving georganiseerd? ▪ Hoe kan ik meedoen aan de beschikbare voorzieningen of activiteiten in mijn leefomgeving? ▪ Aan welke activiteiten kan mijn partner met een beperking meedoen? ▪ Hoe kunnen wij mensen met een beperking opvangen in ons buurthuis? 	<p>De cliënt is op de hoogte van de voorzieningen in de leefomgeving. Hij maakt daar gebruik van en heeft contacten in de leefomgeving.</p>	<p>5.2 Ondersteuning bij meedoen in de leefomgeving</p> <p>Samen met de cliënt en zijn netwerk verkennen we de wensen en behoeften van de cliënt in relatie tot de mogelijkheden in de leefomgeving. We ondersteunen de cliënt bij het leggen van contacten in de leefomgeving. En bij het gebruiken van de voorzieningen in de leefomgeving. We ondersteunen de leefomgeving met kennis over de beperking en het omgaan daarmee.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inzicht in de sociale kaart. ▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen. ▪ We werken hierbij samen met gemeenten (Wmo-loket), welzijnswerk, woningcorporaties, zorgaanbieders en anderen.

5. Samenleven & Wonen

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen bij wonen en vrijetijdsbesteding

	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
5	<ul style="list-style-type: none">▪ Welke woonvorm is geschikt voor mij?▪ Wat moet er geregeld worden om daar te wonen en hoe kan ik dat realiseren?▪ Wat nu mijn partner niet meer in huis kan blijven wonen?▪ Hoe kunnen wij onze huurwoningen geschikt maken voor mensen met een beperking?	<p>De cliënt vindt een vorm van wonen die past bij zijn wensen en mogelijkheden en die bijdraagt aan zijn zelfstandigheid.</p>	<p>5.3 Ondersteuning bij het vinden van een geschikte vorm van wonen</p> <p>We helpen de cliënt en zijn netwerk om wensen en mogelijkheden voor wonen in beeld te brengen. We ondersteunen bij het vinden en regelen van een passende vorm van wonen. En als het nodig is, ondersteunen we bij het aanleren van vaardigheden die nodig zijn voor het voeren van een huishouden. Als dat nodig is, helpen we bij het aanvragen van ondersteunende voorzieningen en zorg.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ We werken hierbij samen met gemeenten (Wmo-loket), welzijnswerk, woningcorporaties, zorgaanbieders en anderen.▪ We helpen bij het opzetten van kleinschalige wooninitiatieven.

5. Samenleven & Wonen

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen bij wonen en vrijetijdsbesteding

	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hoe kan ik blijven wonen in de woonvorm die bij mij past? ▪ Is een pgb een manier om in mijn zorgvraag te voorzien? ▪ Hoe los ik mijn problemen op en voorkom ik dat ik uit mijn huis wordt gezet? ▪ Er dreigt morgen een huissuitzetting, wat moet ik doen? ▪ Hoe kan ik voorkomen dat ik die persoon met een beperking die overlast veroorzaakt uit zijn woning moet zetten? 	<p>De cliënt met een beperking kan wel of niet zelfstandig wonen. Als dat nodig is, krijgt hij daarbij ondersteuning en zorg.</p>	<p>5.4 Ondersteuning bij wonen</p> <p>We ondersteunen bij het leren van vaardigheden die nodig zijn om zonder problemen en overlast te kunnen blijven wonen. We helpen de cliënt bij het regelen van de ondersteunende voorzieningen en zorg die hij daarvoor nodig heeft. Is de veiligheid in het geding? Dan melden we onze zorgen bij de instanties die daarvoor zijn. Zoals steunpunt huiselijk geweld en veiligheidshuis. Of we doen aangifte bij de politie. Dan informeren we eerst de cliënt en zijn netwerk daarover. Is er een crisis? Dan ondersteunen we bij het zoeken naar een snelle oplossing.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inzicht in de sociale kaart. ▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen. ▪ We werken hierbij samen met gemeenten (Wmo-loket, ook OGGZ), welzijnswerk, woningcorporaties, zorgaanbieders en anderen.

5. Samenleven & Wonen

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen bij wonen en vrijetijdsbesteding

	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
5	<ul style="list-style-type: none">▪ Hoe voorkom ik overgewicht?▪ Wat kan ik doen als mijn kind te dik wordt?▪ Hoe leef ik gezond?▪ Ik ben wel eens in de war.▪ Ik gebruik al jaren medicijnen en wil hier wel van af.	De cliënt weet wat hij moet doen om gezond te leven.	5.5 Ondersteuning bij gezond leven We onderzoeken samen met de cliënt en zijn netwerk wat hij kan doen om gezonder te leven. We ondersteunen de cliënt hierbij, bijvoorbeeld met adviezen en doorverwijzing naar voorzieningen als de GGD, huisarts en gezondheidszorg.	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ We werken hierbij samen met huisartsen, wijkverpleegkundigen, thuiszorg, tandartsen, GGZ, ziekenhuizen, GGD en anderen.

5. Samenleven & Wonen

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen bij wonen en vrijetijdsbesteding

Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
<ul style="list-style-type: none">▪ Hoe kan ik lid worden van een club?▪ Welke sport past bij mij?▪ Wat moet er geregeld worden om daar te kunnen sporten?▪ Hoe kan ik als vereniging of voorziening mensen met een beperking opvangen en begeleiden?	<p>De cliënt heeft een sport- of vrijetijdsvoorziening, die past bij zijn wensen en mogelijkheden en bijdraagt aan zijn zelfverwerkelijking.</p>	<p>5.6 Ondersteuning bij vrijetijdsbesteding</p> <p>We ondersteunen de cliënt en zijn netwerk bij het in kaart brengen van zijn wensen en mogelijkheden en bij het realiseren hiervan. We ondersteunen sport- en vrijetijdsvoorzieningen met informatie over de beperking en het omgaan daarmee.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ We werken hierbij samen met sport- en vrijetijdsvoorzieningen, gemeenten en anderen.

5. Samenleven & Wonen

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen bij wonen en vrijetijdsbesteding

	Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
5	<ul style="list-style-type: none">▪ Hoe kan ik vrienden of een relatie krijgen?▪ Hoe leer ik nee zeggen?▪ Hoe geef ik seksuele voorlichting aan mijn kind?▪ Wij hebben een kind-wens. Wat zijn voor ons de mogelijkheden en beperkingen?▪ Hoe voorkom ik dat mijn dochter in handen valt van een loverboy?	<p>De cliënt is in staat een relatie aan te gaan als vriend, partner of ouder. Hij kan omgaan met seksualiteit en is weerbaar.</p>	<p>5.7 Ondersteuning bij vriendschap en relatie</p> <p>We ondersteunen de cliënt en zijn netwerk bij het in kaart brengen van zijn wensen en behoeften. Samen met de cliënt onderzoeken we wat de cliënt nodig heeft om een goede relatie aan te (kunnen) gaan. Als dat nodig is, organiseren we passende ondersteuning. Bijvoorbeeld het aanleren van sociale vaardigheden.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ We werken hierbij samen met gemeenten, welzijnswerk, scholen, gezondheidszorg, sport- en vrijetijdsvoorzieningen en anderen.

6. Regelgeving & Geldzaken

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen bij het leren omgaan met regels en geld

Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
<ul style="list-style-type: none">▪ Kom ik in aanmerking voor de TOG-regeling? Hoe regel ik dat?▪ Hoe kan ik een uitkering aanvragen?▪ Heb ik recht op een Wajong-uitkering?▪ Heb ik recht op bijzondere bijstand?▪ Kan een fonds iets voor mij betekenen?	<p>De cliënt maakt op de juiste manier gebruik van regelingen en uitkeringen waarvoor hij in aanmerking komt. Daardoor kan hij naar vermogen zichzelf redden en participeren.</p>	<p>6.1 Ondersteuning bij gebruik regelingen en uitkeringen</p> <p>We brengen samen met de cliënt en zijn netwerk de mogelijkheden in kaart. We ondersteunen bij het aanvragen van regelingen en uitkeringen.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ We werken hierbij samen met gemeenten, UWV, Sociale Verzekeringsbank en met maatschappelijke organisaties zoals Humanitas, voedselbanken, kerken en andere private sociale initiatieven.

6. Regelgeving & Geldzaken

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen bij het leren omgaan met regels en geld

Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hoe kan ik mijn geldzaken regelen? ▪ Hoe kan ik rondkomen met mijn inkomen? ▪ Hoe kan ik mijn financiële administratie op orde houden? ▪ Hoe voorkom ik dat ik (nieuwel) schulden maak? ▪ Ik heb schulden, hoe kom ik daar vanaf? ▪ Hoe kunnen wij mensen met een beperking helpen bij hun schuldsanering? 	<p>De cliënt kan met of zonder hulp budgetteren, administreren en plannen. Hij is en blijft vrij van problematische schulden.</p>	<p>6.2 Ondersteuning bij budgetteren en administreren</p> <p>We maken samen met de cliënt en zijn netwerk een overzicht van inkomsten en uitgaven. We ondersteunen de cliënt bij het zelf regelen van geldzaken, bijvoorbeeld door het inschakelen van het netwerk en het aanleren van vaardigheden. Als dat nodig is, helpen we cliënten op weg naar de schuldhulpverlening. We ondersteunen organisaties met kennis over de beperking en het omgaan daarmee.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inzicht in de sociale kaart. ▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen. ▪ We werken hierbij samen met gemeenten, UWV, Sociale Verzekeringsbank, schuldhulpverlening en anderen.

6. Regelgeving & Geldzaken

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen bij het leren omgaan met regels en geld

Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
<ul style="list-style-type: none">▪ Wat kan ik regelen als een meerderjarige (gedeeltelijk) niet voor zichzelf kan zorgen?▪ Hoe regel ik de erfenis voor mijn kind met een beperking?▪ Wie zorgt er voor mijn kind na mijn dood?	<p>De cliënt en/of zijn netwerk hebben de juiste juridische maatregelen getroffen.</p>	<p>6.3 Ondersteuning bij juridische hulp</p> <p>We adviseren de cliënt en zijn netwerk bij juridische zaken en beschermingsmaatregelen. We ondersteunen bij het regelen hiervan. We ondersteunen organisaties met kennis over de beperking en het omgaan daarmee.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ We werken hierbij samen met juridisch adviseurs, zoals bureaus rechtshulp, advocaten, curatoren, stichting mentorschap en anderen.

6. Regelgeving & Geldzaken

Voor wie:

- mensen met een beperking
- hun netwerk

We helpen bij het leren omgaan met regels en geld

Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
<ul style="list-style-type: none">▪ Mijn aanvraag voor een uitkering, een indicatie of een voorziening is afgewezen. Wat kan ik daaraan doen?▪ Ik ben ontevreden over de manier waarop ik behandeld ben. Hoe kan ik een klacht indienen?▪ Kan iemand voor mij bemiddelen?	<p>De cliënt gebruikt de mogelijkheden om zijn recht te krijgen.</p>	<p>6.4 Ondersteuning bij beroep, bezwaar en klachten</p> <p>We informeren de cliënt en zijn netwerk over bezwaar-, beroeps- en klachtenprocedures. We ondersteunen hierbij en verwijzen door als dat nodig is. We ondersteunen organisaties met kennis over de beperking en het omgaan daarmee.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Inzicht in de sociale kaart.▪ We stemmen onze ondersteuning af met cliëntenorganisaties in het kader van lotgenotencontact, informatie en advies, cursussen en trainingen.▪ We werken hierbij samen met juridisch adviseurs, zoals bureaus rechtshulp, advocaten en anderen.

7. Maatschappelijke taken

Voor wie:

- Rijk
- gemeenten
- cliëntenorganisaties
- maatschappelijke organisaties
- bedrijfsleven

We helpen mee om een samenleving tot stand te brengen waarin mensen met een beperking gewoon kunnen meedoen

Vragen zoals

- Hoeveel mensen met een beperking wonen er in mijn gemeente?
- Tegen welke knelpunten lopen mensen met beperkingen aan in mijn bedrijf?
- Wat zijn de gevolgen van de wijzigingen in de AWBZ, jeugdzorg en het arbeidsmarktbeleid voor mensen met een beperking. Hoe kan ik als gemeente die wijzigingen ondervangen?

Resultaat

Rijk, gemeenten, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven en burgers kennen de knelpunten waar mensen met een beperking tegenaan lopen als zij willen meedoen in de samenleving. Ze weten hoe ze die kunnen aanpakken.

Dienst

7.1 Signaleren en activeren

We signaleren de ontwikkelingen en knelpunten op het vlak van zelfredzaamheid en participatie van mensen met een beperking. Dat doen we op basis van onze dienstverlening, verkenningen en analyses. We maken die ontwikkelingen en knelpunten samen met de cliëntenorganisaties bespreekbaar. We adviseren over de oplossing ervan.

Voorwaarden en opmerkingen

- In het kader van de signaleringsfunctie werken we nauw samen met de cliëntenorganisaties die mede op basis van onze signalen hun belangenbehartiging kunnen vormgeven.
- We trekken samen met andere organisaties op om tekortkomingen in de dienstverlening aan mensen met een beperking te helpen wegwerken door een gezamenlijke aanpak.

7. Maatschappelijke taken

Voor wie:

- Rijk
- gemeenten
- cliëntenorganisaties
- maatschappelijke organisaties
- bedrijfsleven

We helpen mee om een samenleving tot stand te brengen waarin mensen met een beperking gewoon kunnen meedoen

Vragen zoals

- Hoe herkennen mijn medewerkers van het Wmo-loket, het CJG enzovoort mensen met een beperking?
- Hoe moeten zij met hen omgaan?
- Hoe voer ik een keukentafelgesprek voor de vraagverduidelijking? Waar moet ik dan op letten?
- Hoe krijg ik een beeld van het netwerk van iemand en hoe kan ik dat versterken?
- Welke taal- en communicatiemogelijkheden kan ik toepassen?

Resultaat

Medewerkers van algemene voorzieningen herkennen mensen met een beperking. Ze weten hoe zij met hen moeten omgaan. Ze kunnen hen ondersteunen, met of zonder doorverwijzing.

Dienst

7.2 Herkennen en omgaan met mensen met een beperking

We verzorgen deskundigheidsbevordering, training en consultatie voor medewerkers van algemene voorzieningen.

Voorwaarden en opmerkingen

- We werken hierbij samen met de cliëntenorganisaties en opleidingsinstituten.

7. Maatschappelijke taken

Voor wie:

- Rijk
- gemeenten
- cliëntenorganisaties
- maatschappelijke organisaties
- bedrijfsleven

We helpen mee om een samenleving tot stand te brengen waarin mensen met een beperking gewoon kunnen meedoen

Vragen zoals	Resultaat	Dienst	Voorwaarden en opmerkingen
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hoe kan ik het aanbod van mijn school, sportvereniging, welzijnsinstelling enzovoort toegankelijk maken voor mensen met een beperking? ▪ Hoe toegankelijk is mijn Wmo-loket voor mensen met een beperking? ▪ Wat betekenen de wijzigingen in de AWBZ, jeugdzorg en het arbeidsmarktbeleid voor het beleid van mijn gemeente? Hoe kan ik hierop inspelen voor mensen met een beperking? ▪ Wat betekenen de wijzigingen in de AWBZ, jeugdzorg en het arbeidsmarktbeleid voor het aanbod van mijn instelling? Hoe kan ik hierop inspelen voor mensen met een beperking? 	<p>Algemene instellingen en bedrijven zijn toegankelijk voor mensen met een beperking en verzorgen een passend aanbod.</p>	<p>7.3 Vergroten toegankelijkheid</p> <p>We adviseren en ondersteunen gemeenten en instellingen over het vergroten van de toegankelijkheid voor mensen met een beperking. Ook ondersteunen en adviseren we hen over het geschikt maken van hun beleid en aanbod voor deze groep. We adviseren over de uitvoering van het VN-Verdrag over de rechten van mensen met een handicap (2007).</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ We werken hierbij samen met de cliëntenorganisaties, de overheid en bedrijven en organisaties die als doel hebben om de toegankelijkheid in algemene zin te vergroten.

7. Maatschappelijke taken

Voor wie:

- Rijk
- gemeenten
- cliëntenorganisaties
- maatschappelijke organisaties
- bedrijfsleven

We helpen mee om een samenleving tot stand te brengen waarin mensen met een beperking gewoon kunnen meedoen

Vragen zoals

- Hoe kunnen we voorkomen dat jongeren met een licht verstandelijke beperking niet kunnen meedoen en daardoor uitvallen en overlast gaan veroorzaken?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat mensen met een beperking de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben om te kunnen meedoen?
- Hoe kan worden voorzien in de ondersteuningsbehoefte van het netwerk van mensen met een beperking?

Resultaat

Instellingen werken samen in ketens en netwerken aan een aanbod dat mensen met een beperking in staat stelt mee te doen.

Dienst

7.4 Verhogen integratie en participatie

We coördineren, initiëren of participeren in projecten en samenwerkingsverbanden. Met als doel een samenhangend maatwerkeraanbod tot stand te brengen dat bijdraagt aan het vergroten van de mogelijkheden voor integratie en participatie van mensen met een beperking. Stelseloverstijgend en intersectoraal.

Voorwaarden en opmerkingen

- Dit kunnen zijn: de netwerken integrale vroeghulp, netwerken autisme, steunpunten huiselijk geweld, zorgadviesteams, veiligheidshuizen, netwerken rondom onderwijs en arbeid, sociale teams enzovoort. En nieuwe samenwerkingsverbanden op het terrein van bijvoorbeeld onderwijs en arbeid, die de mogelijkheden voor mensen met een beperking om mee te doen vergroten.

Onze activiteiten

In dit hoofdstuk geven we een overzicht van de activiteiten die we uitvoeren om de cliënt, zijn netwerk en de samenleving te ondersteunen bij het realiseren van de beoogde resultaten.

Welke activiteiten we uitvoeren, hangt af van de cliënt en zijn situatie. De ene cliënt heeft voldoende aan informatie en advies, de andere heeft ook andere vormen van ondersteuning nodig. Uit al onze verschillende activiteiten kiest de cliënt samen met zijn netwerk en onze consulent die activiteiten die voor hem het beste zijn.

Deskundig en professioneel

We geven veel aandacht aan onze rol als samenwerkings- en netwerkpartner. We doen veel aan kennismanagement en deskundigheidsbevordering. Daarmee geven we onze consulenten vaardigheden, competenties, methoden

en handreikingen waarmee zij onze activiteiten op deskundige en professionele manier kunnen uitvoeren. Ook in samenwerking met collega-dienstverleners van andere organisaties.

Maatschappelijk en individueel

De ontwikkeling en uitvoering van onze maatschappelijke taken hangt nauw samen met onze activiteiten voor de individuele dienstverlening. We analyseren voortdurend wat we bij die individuele dienstverlening zien gebeuren. Dat bespreken we met de overheid en de andere netwerkpartners. Zo werken we samen aan het realiseren van de inclusieve samenleving. Dat krijgt invulling en vorm door netwerkprojecten, specifieke opdrachten aan ons, het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden, uitwisseling van manieren van werken en gezamenlijke innovatie van de

dienstverlening aan (groepen) mensen met een beperking.

Dit zijn de activiteiten die we uitvoeren:

■ **Informatieverstrekking en advisering**

We geven zo snel mogelijk de informatie of het advies waar de cliënt of zijn netwerk om vraagt. De informatie en het advies kunnen gaan over ieder levensgebied en elke levensfase. Met de informatie of het advies krijgt de cliënt of zijn netwerk kennis, waaronder ook kennis van opties of alternatieven voor handelingen. Het resultaat kan ook een gerichte doorverwijzing zijn. Deze activiteit bieden we aan bij onze dienst Contact.

■ **Onderzoek en diagnostiek**

Als dat nodig is, zijn onderzoek en diagnostiek een deel van onze dienst Ondersteuningsplan. We

brengen dan op een wetenschappelijk verantwoorde manier methodisch in kaart welke functie-beperkingen en -mogelijkheden er zijn bij een handicap, stoornis of chronische ziekte. Op basis daarvan maken we samen met de cliënt een ondersteuningsplan.

■ **Activeren van het netwerk van een cliënt**

Dit netwerk kan bestaan uit ouders, verzorgers, gezinsleden, familieleden, vrienden, buren, lotgenoten, collega's en vrijwilligers. Het doel is dat de cliënt samen met zijn netwerk oplossingen zoekt voor factoren die belemmerd werken voor zijn zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie.

■ **Aanvragen en realiseren van externe dienstverlening en zorg**

We ondersteunen de cliënt ook in

praktische zin bij het krijgen van andere dan onze dienstverlening en zorg in brede zin (levensbreed). Onze consulent helpt om de indicaties en voorzieningen te realiseren die nodig zijn. Onze ondersteuning varieert van uitleggen hoe de cliënt het samen met zijn netwerk zelf kan tot het samen met de cliënt doen. Dit hangt af van de beperking en hoe goed de cliënt en zijn netwerk zichzelf kunnen redden. We laten het weten als er geen goed of tijdig aanbod is en adviseren verantwoordelijke partijen dan over mogelijke oplossingen. Lees ook de informatie bij Signaleren op pagina 46.

■ **Klachten en (voorkomen van) bezwaar en beroep**

We ondersteunen de cliënt bij een klachtenprocedure of het aantekenen van bezwaar. We ondersteunen bij het voeren van beroep. Dat doen we voor beslissingen van instanties

over aanvragen van dienstverlening en zorg op enig levensgebied. We helpen de cliënt ook om een klacht, bezwaar of beroep te voorkomen. Het doel is om de cliënt te ondersteunen om zijn recht te krijgen. Ook deze ondersteuning is een kwestie van maatwerk, afhankelijk van de mogelijkheden en beperkingen van de cliënt en zijn netwerk.

- **Monitoring en evaluatie van externe dienstverlening en zorg**

We controleren tussentijds het verloop van de dienstverlening of zorg en evalueren die na afloop. Dat doen we samen met de cliënt. Dat doen we op basis van het ondersteuningsplan en de actuele situatie van de cliënt en zijn netwerk.

- **Kortdurende ondersteuning**

We ondersteunen korte tijd en met een beperkte intensiteit cliënten en

hun netwerk die zichzelf - tijdelijk - niet kunnen redden. Of die ondersteuning nodig hebben om te voorkomen dat hun zelfstandigheid ernstig achteruit gaat, of een beroep moeten doen op geïndiceerde zorg. Het gaat om praktische ondersteuning zoals het aanleren van vaardigheden; sociaal-emotionele ondersteuning en/of gezinsondersteuning. Dit kan individueel en groepsgericht gebeuren.

- **Trajectondersteuning**

De cliënt en zijn netwerk kunnen terugvallen op een vaste contactpersoon, als zij daaraan behoefte hebben. De contactpersoon neemt zelf proactief contact op, bijvoorbeeld bij een transitie moment dat hem uit balans kan brengen. De relatie tussen consulent en cliënt en netwerk blijft voor langere tijd bestaan. Maar de interventies duren

over het algemeen kort. Ze hebben als doel de cliënt en zijn netwerk dat mee te geven wat zij nodig hebben om weer zelfstandig verder te kunnen. De trajectondersteuner organiseert en coördineert op verzoek van de cliënt de ondersteuning als daarbij meer organisaties zijn betrokken (casemanagement). Heeft de cliënt kortdurende ondersteuning van ons nodig? Dan valt dit onder onze reguliere dienstverlening. Trajectondersteuning is vooral van belang voor cliënten met een licht verstandelijke beperking of een stoornis in het autistisch spectrum en voor multiprobleemhuishoudens waarin een beperking een dominante rol speelt. De ondersteuning is gemiddeld 1 uur per maand. Als casemanagement een deel is van de trajectondersteuning, kan de ondersteuning oplopen tot gemiddeld 1 uur per week.

■ **Cursussen**

We bieden planmatig cursussen aan die voor iedereen toegankelijk zijn. Cliënten en anderen kunnen zich hiervoor inschrijven.

■ **Ondersteuning in crisissituatie**

We treden adequaat en handelend op in een crisissituatie. Zodat de cliënt weer zelfstandig verder kan, eventueel met externe dienstverlening of zorg. Of zodat de cliënt - eventueel tijdelijk - in een zorginstelling geplaatst kan worden.

■ **Informatievoorziening en voorlichting**

We verzamelen actuele, juiste, concrete en hanteerbare informatie als onderdeel van algemene publieksvoorlichting. We maken die informatie toegankelijk en stellen deze beschikbaar aan mensen met een beperking en hun netwerk,

professionals in zorg en dienstverlening, betrokkenen op alle niveaus binnen de verschillende domeinen van maatschappelijke participatie, het brede publiek in het algemeen. We geven actief voorlichting over leven met een beperking in ruime zin. Hiermee willen we voorzien in een noodzakelijke randvoorwaarde voor acceptatie en bevordering van de maatschappelijke participatie en het bijdragen aan preventie.

■ **Signaleren van relevante ontwikkelingen en belemmeringen**

We verzamelen informatie over ontwikkelingen en belemmeringen die de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van mensen met een beperking in de weg staan. Die informatie geven we door aan de cliëntenorganisaties, overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven.

Hiermee willen we cliëntenorganisaties middelen geven om hun collectieve belangenbehartiging in te vullen. We geven informatie over ontwikkelingen, vraagtrends en ervaringen vanuit de praktijk. Hiermee willen we bevorderen dat overheden, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven hun verantwoordelijkheid kunnen nemen voor de participatie en zelfredzaamheid van mensen met een beperking.

■ **Maatschappelijke activering en integratie**

We investeren in relatiebeheer en netwerkopbouw op lokaal en regionaal niveau. We bouwen relaties en een netwerk op met cliëntenorganisaties, gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven binnen de verschillende levensgebieden. Op bestuurlijk, leidinggevend en uitvoerend niveau. We scheppen voorwaarden voor maatschappelijke activering en integratie. Dit doen we door het opbouwen en onderhouden van de sociale kaart en belangrijke

netwerken. Hiermee willen we concrete voorwaarden creëren om integratie en participatie te bevorderen van mensen met een beperking. Onder meer door het voorzien in consultatie en coördinatie.

Colofon

Tekst

Daniëlle Gorgels,
MEE Nederland, Utrecht

Olga Leever,
De Schone Schrijfster, Utrecht

Productiebegeleiding

Annette Abels,
MEE Nederland, Utrecht

Fotografie

Inge Hondebrink
Mathilde Dusol
Hans Oostrum Fotografie

Ontwerp

Vormers, Utrecht

Dit is een uitgave van

MEE Nederland

Vereniging voor ondersteuning
bij leven met een beperking

Maliebaan 71f | 3581 CG Utrecht
Postbus 85271 | 3508 AG Utrecht
T 030 236 37 07 | F 030 234 07 72
info@meenederland.nl
www.mee.nl

© Mei 2011 MEE Nederland, Utrecht

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt door middel van druk,
kopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook
zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van
MEE Nederland.